

[Trkiyd thlksizlik xidmti rdoana xidmt edck](#)

Trkiy dvltnin dnm gn bu lknin thlksizlik tkilat il bal bir sra qarlar qbul olundu. Bu qarlar hkumtin siyastlrn qar bir sra bdbinliklr yaradr. Yeni siyastlr Trkiy prezidenti Rcb Tyyib rdoann z hakimiyytinin tmlirini brkitmk n 16 aprel referendumu v Trkiyd parlament hkumtindn prezidentlik sistemin kemsini sasnda ba tutur. Bir ox thlilirlin fikrinc, bu hrkt Trkiyini diktatorluq .smtin yndir

AranNews Redaksiyamzn Londonda apdan xan "l-rb" qzetin istinadla verdiyi xbr gr, Trkiyinin Milli stihbarat Tkilat (MT) ba nazirin nzartindn xaraq prezidentin tabeliyin keck v .tkilatn ad "Milli Kfiyyat laqlndirm uras" olacaq

Bu dyiklik rsmi olaraq hyata kemk n prezidentin son frmnn gzlyir. Bellikl, MT rhrbriyini rdoan tyin edck. Hal-hazrda MT-in rhrbri rdoann etimad gstrdiyi v yaxn adam saylan Hakan Fidandr. Prezidentun bu islahatlara yol aan slahiyytlrindn biri d budur ki, lk .kfiyyatnn rhrbri yaln z dvltnin srncam sasnda mhkmly gstri ver bilr iyul 2016-c il uursuz evrili chdindn sonra rdoan fvqlad qanunlara uyun olaraq MT-i 15 .gclndirmyi bacard v onun xarici qoluna mstqillik verdi

Qrbn diplomatik mrkzlr Trkiyinin yeni thlksizlik qanunlarna hssasdr. Onlar bu tkilatn prezidentin tabeliyin kemsini qnayrlar. Qrb diplomatlarn fikrinc, Trkiyd tn il evriliirlr mkdalq etmk ittiham il thlksizlik tkilatnn yzlr mkda saxlanld. Yeni slahiyytlr prezidentin gcn daha da artrr. Trkiy diplomatlar da bununla bal bel cavab verir ki, evrili chd hadissindn sonra istr daxild, istrs d xaricd lk v dvltn qarlad problem el vziyyt yaratmdr ki, .bu, rdoann xsn znn thlksizlik tkilatnn faliyyt v siyastlrn nzart etmsini tlb edir

Bu layihnin tnqidilrindn biri Ankara mhkmnsinin sdrin mktub yazaraq bildirib ki, yeni qanuna sasn, MT, seki mliyyatlarna xll gtrimsini gman etdiyi, yaxud cinayt etmsind .bhndiyi deputata qar z istintaq apara bilr

Yeni qanuna sasn, bundan sonra Trkiy Silahl Qvvlr v Mdafi Nazirliyinin mkdalar il bal btn xidmti informasiyalar MT toplayacaq, thlil edck v aidiyyat qurumlara trck. Thlksizlik analitkrlinin fikrinc, bu slahiyytlr Trkiy il qonu olan raq v Suriyadak hazrk durumla baldr. Onlarn szlrin gr, prezidentin thlksizlik tkilatna rhrbriyi onun faliyyt dairsi raqn imalna v Suriyaya qdr inki af etmi PKK il mbariz sndlr il daha yaxndan tan olduuna grdir. Bu analitkrl bel dnr ki, qrb thlksizlik tkilatlar z raportlarında gstribl ki, son illrd Trkiy il D v n-Nsr Cbhsi arasnda laqlr mvcuddur. Ona gr d rdoan lksinin bu terroru qruplarla laqlrini .ksmk mqsdil z birbaa bu i girimidir v thlksizlik orqanlarna nzarti hdsin almdr

Habel, Trkiyinin media qaynaqlar bildirirlr ki, raq v Suriya il myyn anlamalara sbb olmu planlara gr, Ankaraya bal silahl qruplarn hrkti nzart alnmaldr ki, bu qruplar ran, Rusiya v .AB n maraql olan sahlr daxil olmaslar

Halbuki, hquq mdafiilri bel inanr ki, yeni qanun v islahatlar rdoann siyasi ixtilaflar, .oxpartiyall, hquq, siyast v media tkilatların z nzartind saxlamaa xidmt edir

"l-rb" qzetinin adn hallandrmad mlumatl xslrin dediyin gr, dalt v nki af Partiyas trfindn" qbul edilmi yeni qarlar sbut edir ki, rdoan v onun iqtidarda olan partiyas lknin siyasi quruluunun zif olmasn hiss edirlr. Htta, siyasi quruluun zifliyi daxili v xarici tnqidilr trfindn d qnaq obyektin evrilib. Onlarn fikrinc, Trkiyinin xarici siyastind bir nv siyasi xaos yaranb. Bel ki, Trkiyinin AB, Rusiya v NATO il mnasibtlri grgin durumdadr. Habel, Ankarann Yaxn .rq qonular il mnasibtlrind d bhlr yaranb

Bu cinahlarn fikrinc, rdoan dvltni trfindn thlksizlik, hrbi v vtnda tkilatlar daxilind tmizlm ilri aparlsa da, habel, konstitusiya il bal referendum dvr arxada qalsa da rdoan yen d zn qar

evrili olacandan qorxur. Ona gr d hmin tkilatlarla nzart v rhrbrlyi z lin keirir, bununla da qar .trf xbrdarlq edir

Mxaliftin fikrinc is lky hakim komanda dvlit orqanlarndan mxalift ssini ksmk istyir v bu ssi ksmk n onlarn paralel tkilatlardan asl olmas bhansini irli srr. Trkiy dvliti bel dnr ki paralel tkilatlar Ftullah Gln trfindn idar olunur. Mxalift is bu iddialarn sassz olduunu deyir v dvlitin bunu isbat etmk n he bir tutarl sndinin olmadn bildirir. Onlar qorxur ki, hakim partiyann .tkbana siyastlri Trkiyini hr gn Avropa Birliyindn uzaqladrsn

Trk romans lif fq, rdoan lkni qaranlq v sonu grnmyn tunellr srklmkd ittihat etmidir. Onun .fikrinc, rdoann hkumtilikd hrktlri zaman kedikc daha ox mtlq monarxiyaya trf gedir tn il ba vern evrili chdindn sonra Trkiy dvliti 150 min nfr z vzifsindn uzaqladrmadr, 50 min .nfr z mhkmsini gzlyir. Onlarn arasnda hrbi, polis v dvlit iilri d vardr

Trkiy parlamenti tn ilin iyun aynda lkd aylq fvqlad vziyyt elan etdi. Lakin sonradan bu vziyytin mddti uzadld. evriliilrl mbariz, evrili gr yaranan vziyytin aradan qaldrmas fvqlad .vziyytin mddtinin uzadlmasnn sas sbblri kimi gstrilir

Mnb: ran diplomatiyas